

ممنوعیت برای خودروهای آف‌رود

معاون عملیات پلیس راهور فراجا گفته است که خودروهای آف‌رود با توجه به قوانین و مقررات فعلی راهنمایی و رانندگی، اجازه تردد در معابر عمومی را ندارند. به گزارش ایرنا، محمدباقر سلیمی در این باره گفت: «خودروهای آف‌رودی که با تغییرات در ارکان اصلی وسایل نقلیه ساخته می‌شوند، صرفاً برای استفاده در اماکن ورزشی و طبیعت‌گردی و تفریحی است.» او استفاده از این خودروها را در محیط‌های خارج جاده‌ای همچون کویر و اماکنی از این دست جایز دانست و گفت: «چنانچه این خودروها بخواهند در معابر عمومی جابه‌جا شوند، باید به‌صورت محموله و روی کفی و یدک حمل شوند. درباره ساماندهی خودروهای آف‌رودی تعاملاتی با سازمان ایرانگردی و جهانگردی و کانون و هیئت‌های اتومبیلرانی صورت گرفته و پلیس راهنمایی و رانندگی به دنبال انضباط در بهره‌برداری از این نوع وسایل نقلیه است.»

۷۵ گونه جانوری در فهرست «سرخ»

مرضیه موسوی، کارشناس دفتر حفاظت و مدیریت حیات‌وحش سازمان حفاظت محیط‌زیست گفته است که از ۱۰۳۶ گونه مهره‌دار جانوری کشور، ۷۵ گونه در لیست سرخ اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت (IUCN) قرار دارند. او ادامه داد: «از ۱۰۳۶ گونه مهره‌دار جانوری کشور شامل ۲۰۹ گونه پستاندار، ۵۶۰ گونه پرنده، ۲۴۲ گونه خزنده و ۲۵ گونه دوزیست، ۷۵ گونه در لیست سرخ اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت (IUCN) در سال ۲۰۲۲ قرار گرفته‌اند. گونه‌ها در این لیست در سه طبقه در وضعیت بحرانی، در خطر انقراض و آسیب‌پذیر قرار دارند.» موسوی با اشاره به تفاوت طبقه‌بندی گونه‌ها در لیست ملی با لیست IUCN گفت: «برخی گونه‌ها مانند خرس سیاه در لیست جهانی در رده آسیب‌پذیر طبقه‌بندی می‌شوند ولی در لیست ملی در طبقه وضعیت بحرانی قرار دارند. نگاه جهانی به گونه‌ها با رویکرد ملی متفاوت است.»

هشدار پلیس در باره یک کلاهبرداری

رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری پلیس فتای فراجا نسبت به کلاهبرداری از شهروندان با ارسال پیامک‌هایی تحت‌عنوان «یارانه معیشتی دولتی ویژه دهه کرامت» هشدار داد. به گزارش ایسنا، علی محمد رجبی درباره روش‌های متعدد کلاهبرداران سالیبری گفت: «کلاهبرداران و مجرمان در فضای مجازی از هر بهانه، مناسبت و فرصتی برای تحقق اهداف مجرمانه خود استفاده می‌کنند و هربار تحت عناوین نظیر بسته اینترنت رایگان، یارانه معیشتی، سهام عدالت و... اقدام به ارسال لینک‌های آلوده برای شهروندان کرده تا بتوانند از آنان کلاهبرداری کنند. اقدامی که با یک راهکار ساده می‌توان با آن مقابله کرد و آن بی‌توجهی به چنین پیام‌هایی است.» او بیان اینکه در ایام دهه کرامت نیز پیامک‌هایی تحت‌عنوان یارانه معیشتی دولت برای برخی از دارندگان تلفن همراه ارسال شده است، ادامه داد: «در انتهای این پیام‌ها لینکی قرار گرفته که از کاربران می‌خواهد وارد آن شوند. این لینک‌ها در واقع یا حاوی بدافزار و ویروس بوده و دسترسی غیرمجاز به اطلاعات گوشی تلفن همراه کاربران ایجاد می‌کند یا کاربران را به سمت صفحات فیشینگ و خالی کردن حساب بانکی آنها هدایت می‌کند.»

گزارش هم‌میهن از آنچه در بارش‌های شدید اخیر در خراسان رضوی اتفاق افتاد

سیل بی‌تدبیری و مرگ

تنگین: ایرنا

مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مشهد در مصاحبه‌ای با سایت شهرآرآ گفت تعداد کشته‌شده‌ها به ۷ نفر رسیده است اما ساعتی بعد این گفت‌وگو از این سایت حذف شد. یک منبع آگاه به هم‌میهن می‌گوید که همان زمان با نیروهای آتش‌نشانی صحبت کرده و آنها گفته‌اند تا چهارشنبه‌شب دو کشته در پل ترمینال، یک مادر و دو فرزند در محله سیدی ای همان منطقه سپاه و دو کودک هم در همان محله از آب بیرون کشیده شده‌اند؛ یعنی یک زن و چهار کودک فقط در محله سیدی کشته شده‌اند: «مجموع این می‌شود ۷ کشته تا آخر چهارشنبه اما پنجشنبه ستاد بحران، کشته‌ها را ۵ نفر اعلام کرد. در حالی که آتش‌نشانی ۷ جنازه از آب درآورده است و اینکه ستاد بحران تعداد را ۵ نفر اعلام می‌کند، خودش باید پاسخگو باشد. به گفته فرماندار مشهد صبح جمعه یکی از مفقودی‌ها پیدا شده و شب این آمار آتش‌نشانی را به ۸ نفر می‌رساند اما ستاد بحران تعداد را ۶ نفر اعلام می‌کند.» فیلم منتشرشده از جلسه مدیریت بحران که با وزیر کشور برگزار شد هم تأیید می‌کند که در این جلسه مدیران گفته‌اند باید برای این اختلاف کاری بکنیم.

درساره تعداد مفقودی‌ها هم در چندروز گذشته اختلاف وجود داشته است؛ روز اول سیل اعلام شد که ۱۲ مفقودی وجود دارد؛ سه نفر در روستای میرآباد نیشابور نزدیک پل استان، سه نفر در روستای کوچیان نزدیک سد طرق مشهد، سه نفر در روستای سرمایه ملک‌آباد مشهد و سه نفر در منطقه احمدآباد فریمان. در ادامه اما ستاد مدیریت بحران پنجشنبه اعلام کرد، دو نفر مفقودی وجود دارد، یکی در فریمان، یکی در مشهد. از طرف دیگر رضا دبیریان، عضو شورای شهر مشهد به سایت «انتخاب» گفت که تعداد مفقودی‌ها در مشهد «۱۲» است و برخی از مفقودی‌ها چاه‌هایی هستند که مدارسشان تعطیل شده بود اما در ادامه ستاد بحران از آنها نامی نبرد؛ بررسی‌ها نشان می‌دهد یکی از مفقودی‌ها که پیدا شده، یک پیرمرد است و حرفی از مفقودی کودک زده نشده است.

آخرین آمار در این باره را جامعه‌شب‌ذاکری، معاون سیاسی فرماندار فریمان اعلام کرد: «با پیداشدن اجساد چهار مفقود سیل در فریمان، تعداد جانباختگان سیل در خراسان رضوی به ۱۲ نفر رسید.»

ادامه جست‌وجو برای یک مفقودی

محسن ذاکریان، مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان خراسان رضوی در گفت‌وگو با هم‌میهن آمار متفاوتی از مفقودی‌ها می‌دهد. به گفته او، از ابتدای جاری شدن سیل، هفت نفر مفقود بودند اما در حال حاضر تنها یک زن از اهالی روستای شلگرد طرغبه، اعلام مفقودی شده که البته مشخصات زیادی از او در دست نیست و حتی صحت این گزارش هم مشخص نیست. با این همه او تأکید می‌کند که جمعیت هلال احمر، عملیات جست‌وجو برای پیدا کردن مفقودی‌ها را انجام می‌دهد و اگر موارد دیگری بود حتماً اطلاع داده می‌شود. او می‌گوید: «ما چهار مفقودی در فریمان داشتیم که آخرین مورد آن روز گذشته پیدا شد. یک نفر دیگر هم در یکی دیگر از روستاهای مشهد مفقود شده بود که همان روز پیدا شد. معمولاً در مفقودی‌ها گزارش‌ها دقیق نیست و جزئیات زیادی وجود ندارد. از آنجا که بیش از ۲۴ ساعت است که جست‌وجو برای پیدا کردن یک نفر مفقودی ادامه دارد، ممکن است گزارش اشتباه باشد. البته در ساعات‌های اول حادثه، گزارش زیادی از مفقودی‌ها داشتیم که پیدا شدند.»

او می‌گوید که تعداد فوتی‌ها را باید از مدیریت بحران استان خراسان رضوی پیگیری کرد: «از ابتدای جاری شدن سیل، در سطح استان ۲۹ نفر رهاسازی داشتیم. البته در این میان گزارش مفقودی سمنفر در منطقه‌ای بین سرخس و صالح‌آباد هم اعلام شد که اجساد آنها را پیدا کردند.» مدیرعامل جمعیت هلال احمر خراسان رضوی، گزارشی از عملیات امدادی از زمان جاری شدن سیل می‌دهد و می‌گوید: «ما از ساعت حدود ۱۴ بیست‌وششم اردیبهشت‌ماه، سامانه‌های رگباری و جاری شدن سیل را در استان داشتیم و از همان ابتدای یعنی از ساعت ۳۰:۱۴، شهر مشهد آسیب‌دید. به‌دلیل تراکم بالای خانه‌ها و خودروها، جنس بحران در مشهد با مناطق دیگر متفاوت است، بنابراین توجه بیشتری به شهر مشهد شد. میدان انقلاب مشهد، آبگرفتگی شدید و انسداد مسیر داشت که منجر شد تعداد زیادی خودرو دچار آسیب شوند و یکی، دو نفر هم که راه فرار را پیدا نکردند، جان‌شان را از دست دادند. در این میان در پی شکستن یک دیوار در خیابان ۶۹ محله

اما او، در خطبه نماز مشهد، برداشت دیگری از سیل شهرش کرد و آن را یک بلای طبیعی دانست: «سیل در مشهد یک بلای طبیعی بود که متولیان امر را غافلگیر کرد، نباید در این حادثه دنبال عامل غیرطبیعی بگردیم. این سیل غافلگیرکننده در جایی جریان یافت که تاکنون در مشهد سابقه نداشته است و نمی‌توان گفت چرا پیش از این علاج نکردند. سیل بر اثر شدت بارش از دامنه کوه خلیج جریان یافت.» شتاب‌زدگی و غافلگیری مسئولان شهر مشهد به جایی رسد که حسن کلیدری، رئیس گروه‌پدافند غیرعامل و مدیریت بحران شهرداری مشهد در مصاحبه‌ای سیل را کلاً تکذیب و آن را آب‌گرفتگی جزئی دانست؛ اظهارنظری انقدر پرسروصدا که موجب شد استاندار خراسان رضوی او را از کار برکنار کند.

سیل چطور اتفاق افتاد؟

بلوار نماز، کوی سیدی و محله سپاه ۶۹؛ سه‌محله آسیب‌دیده سیل اخیر هستند. وکیل آباد مشهد را اگر چند خط موازی در نظر بگیریم، بلوار نماز آخرین خط خیابانی از وکیل آباد است که کنارش کوه است، یعنی پایین‌دست کوه. مناطق سیدی و سپاه هم به همین صورت است. بررسی مسیر آبی که سرازیر شد، نشان می‌دهد اول آب وارد بلوار نماز و بعد وارد محله سیدی و سپاه شده است. از طرف دیگر آب شهر و سیلاب‌ها وارد پل ترمینال و آنجا جمع شده است. موضوع دیگری که این روزها درباره آن صحبت می‌شود، فرضیه‌ای است که شهرداری مشهد آن را تأیید نمی‌کند؛ اینکه در پل ترمینال مشهد، درچه‌هایی وجود دارد که می‌توانند هزار دبی آب را عبور دهد و طبیعتاً نباید آب آنجا جمع می‌شده است. گفته می‌شود این درچه‌ها شاید عملکردش دقیق نبوده یا به‌زعم بعضی کارشناسان، شاید این درچه‌ها از یک سمت مسدود بوده. یک منبع آگاه که با معاون شهردار و آتش‌نشانی مشهد صحبت کرده اما به هم‌میهن می‌گوید، این فرضیه وارد می‌کند و می‌گوید به‌دلیل آشغال‌هایی که در خود آب سیل بوده، کانال بسته شده و نتوانسته آب را به‌طور مناسب عبور دهد؛ همین هم موجب شده که سمتر آب جمع و منجر به قوت دو نفر شود.

بررسی‌های هم‌میهن نشان می‌دهد، ۱۵ خودرو و حدود ۸ موتورسیکلت در میدان انقلاب و پل ترمینال مشهد گرفتار شده بودند که توسط تجهیزات آتش‌نشانی تاشب از آب خارج شدند. این فرآیند تا چهارشنبه‌شب ادامه داشت و فرادیش پل و میدان باز شدند.

سوال دیگر این است که چرا در محله سیدی و سپاه ۶۹ بیشترین خرابی اتفاق افتاد؟ انطور که مردم محلی می‌گویند و رئیس سازمان مدیریت بحران کشور تأیید کرده است، در این منطقه زمینی متعلق به استان قدس وجود دارد که دورش را دیوار کشیده‌اند؛ مسئولان شهرداری مشهد می‌گویند که خود مردم هم تقاضا داشته‌اند آنجا دیوار کشیده شود چون محل تجمع معتادان بوده است. بررسی ویدئوهای منتشرشده از سیل نشان می‌دهد آب که از کوه پایین آمده است، پشت این دیوارها سد تشکیل شده و بعد با حجم زیاد آب، این دیوارها تخریب و وارد محله سپاه ۶۹ شده است. بیشتر ویدئوهایی که در آنها ماشین‌های سرگردان در آب و خانه‌های خراب‌شده نشان داده می‌شود، مربوط به منطقه سپاه ۶۹ است که آب از ارتفاع خیلی زیاد داخل شده و زندگی مردم را با خود برده است؛ در این منطقه مردم خانه‌ها خراب شده‌اند اما نزدیک همین خیابان، مثلاً در سپاه ۶۷ چنین تخریب‌هایی وجود ندارد. منطقه دیگر، بلوار نماز است که حجم آب جمع‌شده در آن زیاد بوده و ماشین‌های زیادی در آب معلق شده بودند؛ بخشی از آب هم وارد بلوار ناصری شده و به بزرگراه کالانتری مشهد ریخته است که این هم مسئله مهمی است، چون این بزرگراه یکی از شاه‌رگ‌های ترافیکی مشهد است و آب عمود بر این بزرگراه، واردش می‌شود. این موضوع این شائبه را ایجاد کرده که یک بزرگراه مهم مشهد، عمود بر سیل ساخته شده است اما مسئولان شهرداری مشهد این موضوع را رد می‌کنند و می‌گویند انحراف آب موجب شده که جریان آب وارد این بزرگراه شود.

اختلاف در اعلام آمارها

در چند روزی که از سیل مشهد می‌گذرد، اختلاف درباره اعلام تعداد کشته‌شدگان و گمشده‌ها به چشم می‌آید. چهارشنبه که خبرها و فیلم‌های سیل از راه رسید، اولین گشته‌شده‌هایی که از آنها نام برده شد، دو نفر بودند؛ یک زن و مرد حدوداً ۵۰ ساله که در پل ترمینال داخل یک پرلید فوت کردند. ساعت ۱۰ شب حمیدرضا کافی‌نیا،

الناز محمدی، زهرا جعفرزاده گروه جامعه

کوه‌های تراشیده، مسیل‌های بسته، خانه‌های بر آب، ۱۲ کشته و ۸ گمشده. این خلاصه قصه پُر آب چشمی است که این بار «آب» بر سر خراسان رضوی آوار کرد. از عصر سه‌شنبه‌ای که گذشت تا عصر چهارشنبه آنقدر باران بارید که در نهایت سیلی عجیب محله‌های مهمی در مشهد و در ادامه چند روستا را درگیر کرد؛ بارانی که مسئولان شهر مشهد برای نمونه فرماندار این شهر آن را مربوط به ۳۸ میلی‌متر بارش در مدت ۲۵ دقیقه دانستند که در ۵۰ سال گذشته کم‌سابقه بوده است.

سیلی که از روز چهارشنبه تا به حال به صدر خبرها آمده و به‌نظر می‌رسد آنقدر غافلگیرکننده بوده که مسئولان بخش‌های مختلف مشهد را به تناقض‌گویی واداشته، موجب آسیب جدی به سه‌منطقه در شهر مشهد شده است؛ بلوار نماز، پل ترمینال و محله سیدی و خیابان سپاه ۶۹. مناطقی که همه جزو محله‌های حاشیه‌ای، در معرض آسیب و البته کلیدی شهر مشهدند. اهالی این سه‌منطقه می‌گویند بارش باران و تگرگ‌های بزرگ نه ۲۵ دقیقه که نزدیک به ۴۵ دقیقه ادامه داشته و با این حال قبل از آن هم هشدار در باره وقوع سیل نشنیده بودند؛ مسئولان شهرداری مشهد اما این را تکذیب می‌کنند و می‌گویند هشدارهای لازم به شهروندان داده شده بوده و وظیفه‌ای نبوده که آنها انجام ندهاد باشند. نمونه‌اش مهدی یعقوبی، معاون خدمات شهری شهرداری مشهد که با لحنی تند به «هم‌میهن» می‌گوید، قبل از وقوع این سیل هشدارهای زرد و نارنجی داده شده بود؛ «ما هم طبق این هشدارها چیدمان نیرو داشتیم، هم ظرفیت و تجهیزات‌مان در این موضوع درگیر نبودند. بنا به قول کارشناسان هواشناسی ما تا به‌حال چنین بارندگی‌ای نداشتیم و بی‌سابقه بوده است. یعنی یک سیلاب وحشتناک اتفاق افتاده است اما غیر از دو یا سه نقطه از شهر که ما در آنجا‌ها به‌مشکل جدی خوردیم، بقیه شهر کاملاً مدیریت شد. همان دو یا سه نقطه هم کمتر از ۱۲ ساعت کلاً تخلیه شد.»

اهالی مناطق سیل‌زده مشهد اما به هم‌میهن می‌گویند، هشدار به گوش‌شان نخورده است. آنها در گفت‌وگو با هم‌میهن تعریف می‌کنند که بعد از بارش شدید باران، آب پشت دیواری متعلق به اراضی استان قدس رضوی در خیابان سپاه ۶۹ جمع شده بود، اما به‌دلیل حجم زیاد آب دیوار فرو می‌ریزد و سیل به سمت خانه‌ها سرازیر می‌شود. خانم تنهایی، یکی از اهالی همین خیابان است که در طبقه همکف یکی از آپارتمان‌ها زندگی می‌کند و سیل همان شب به خانه‌اش رسید و او فقط فرصت داشت خودش را به طبقات بالاتر برساند. او می‌گوید، ما در این خانه مستاجریم و حالا دو شب است که در خانه یکی از آشنایان زندگی می‌کنیم: «وقتی سیل آمد، آب از زیر در وارد خانه شد. فقط فرصت کردم که یک جادر بردارم، بدون کفش فرار کنم و به طبقه پنجم خانه برسم. کسی غیر از من در خانه نبود، به پسر زنگ زدم و گفتم سمت خانه نیاید. دیوار پارکینگ شکست و افتاد داخل خانه. همه چیز را خراب کرد و حالا چیزی برای ما باقی نمانده. هرچی داشتیم و نداشتیم آب برد.» بعد از این حادثه هلال احمر و بسیج گل‌ولایی را از خانه‌های سیل‌زده همین محدوده خارج کردند: «خانه‌ها دو متر و شاید بیشتر زیر آب بود. طبقات بالاتر از ما آسیب ندیدند. اول شدت آب کم بود، اما بعد که دیوار زمین‌های استان فروریخت، انگار که یک سد شکسته باشد؛ آب ریخت توی خانه‌ها. چهار نفر در کوچه ما کشته داد.»

مسئولان استان خراسان رضوی در روزهای گذشته، اظهارنظرهای زیادی داشته‌اند؛ نمونه‌اش سخنان دیروز احمد علم‌الهدی، امام جمعه مشهد که با سخنان قبلی‌اش درباره سیل مقایسه شد. نهم فروردین سال ۹۸ وقتی چندین استان را سیل گرفت. احمد علم‌الهدی، امام‌جمعه مشهد در واکنش به این حادثه، سخن از نبود مدیریت جهادی به میان آورد. او همان روز در خطبه‌های نماز جمعه مشهد، گفت که «اگر نزول این باران موجب تخریب شد باید بررسی کنیم آیا اشکال در نزول باران رحمت الهی است و یا اشکال در نوع مدیریت فرصت‌طلبانه و مقتدرانه است؟ وقتی مدیریت جهادی نبود و محور مدیریت، مسئولیت و خدمت نباشد از هر حادثه و جریانی ولو رحمت الهی، نکبت و نعمت برای مردم به وجود می‌آورد و این طبیعی است.» او همان موقع موضوع را به مدیریت انفرادی مرتبط دانست و دولت‌وقت را زیر سؤال برد: «چه در زلزله غرب کشور و چه در سیل گلستان آنکه وارد عملیات شد و مسائل را حل کرد یا سپاه بود و یا ارتش.» روز گذشته